

فروش خانه‌های سازمانی

خانه‌های سازمانی به زودی واگذار یا فروخته می‌شوند. به گزارش ایلنا، علی نبیان، معاون وزیر راه و شهرسازی درباره مقاومت عده‌ای از مدیران دولت گذشته برای تحویل خانه‌های سازمانی اظهار داشت: مدیریت خانه‌های سازمانی بر عهده ادارات کل راه و شهرسازی است و اقرار وقتی در خانه‌های سازمانی مستقر می‌شوند، قراردادی را برای مدت زمان سکونت منعقد می‌کنند که در این قرارداد بازه زمانی سکونت مشخص است. معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: برای هر فرد ساکن خانه سازمانی که قرارداد سکونت آن به پایان رسیده و تخلیه نمی‌کند؛ احضاریه صادر و تخلیه در کمترین زمان انجام خواهد شد. نبیان با اشاره به طرح ساماندهی خانه‌های سازمانی در سراسر کشور اظهار داشت: از خانه‌های سازمانی برای طرح خانه‌های استیجاری برای واجدان شرایط اعلام‌شده، استفاده خواهد شد.

افزایش ۳۰ درصدی عوارض

عوارض آزادراه‌ها پس از حدود پنج سال، با افزایش حداکثر ۳۰ درصدی ابلاغ شد. به گزارش ایسنا، هوشنگ بازوند، معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: طی حدود پنج سال گذشته به طور متوسط عوارض‌ها ۱۵ درصد افزایش پیدا کرده بود به همین دلیل کسانی که مشغول ساخت آزادراه بودند با چالش جدی مواجه شدند و تقاضا داشتند افزایش انجام شود. ماهم پیشنهاد داده بودیم ولی چون در جلسه شورای سران رفته بود این فرآیند کمی طولانی شد که در نهایت ۲۰ روز پیش این موضوع به ستاد تنظیم بازار و در نهایت به وزارت راه ابلاغ شد و ما نیز روز گذشته ابلاغ کردیم. به رغم اینکه هنوز آزادراه‌سازها راضی نیستند این عوارض تا ماکسیمم ۳۰ درصد افزایش یافته است. وی افزود: ۴۴۰۰ میلیارد تومان پولی که باید به سازندگان آزادراه پرداخت شود برگشته است و سرمایه‌گذاران ناراضی هستند و می‌خواهند دریافت عوارض به صورت دستی باشد تا سرمایه آنها برگردد. وی اضافه کرد: کل قطعه سه آزادراه تهران - شمال ۱۲۰ همت اعتبار نیاز دارد. از سیاه بیشه تا ولی آباد اهشت کیلومتر مجوز محیط زیست گرفتیم و کار اجرایی تا چند روز دیگر شروع می‌شود.

۶۷ همت
بدهی بخش صنعت به برق

۶۷ همت از مطالبات صنعت برق مربوط به مشترکان صنعتی است. به گزارش توانیر، وحید ازوجی، معاون هماهنگی مالی، پشتیبانی و امور مجامع شرکت توانیر با استناد به بند «۵» تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۴۰۴ گفت: بر اساس قانون، تمامی شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات از جمله صنعت برق مکلف‌اند مطالبات معوق به‌ویژه از مشترکان غیردولتی را تعیین تکلیف کنند و پایان آذرماه آخرین مهلت معرفی بدهکاران کلان بدهی بیش از ۲۸۵ میلیارد تومان است. معاون مالی توانیر با اشاره به رشد نگران‌کننده مطالبات افزود: مانده مطالبات گروه توانیر از حدود ۸۴ همت در ابتدای سال ۱۴۰۳ به بیش از ۱۱۲ همت تا پایان آبان ماه افزایش یافته که بخش عمده آن در شرکت‌های برق منطقه‌ای و عمدتاً مربوط به صنایع است؛ به طوری که بیش از ۹۰ درصد مطالبات این شرکت‌ها از مشترکان صنعتی وصول نشده است.

گزارش
بازار

عکس: ستاره کاظمی، هم‌تپهن

بازکردن قفل ازپای بورس؟

ارزیابی کارشناسان درباره تاثیر حجم مبنا که ازاول دیماه قرار است حذف شود

تا از تغییرات قیمتی کاذب جلوگیری کرده و نوسانات سهام را به حجم واقعی معاملات گره بزنند.

در اصل حجم مبنا حداقل تعداد سهامی است که باید در طول یک روز معاملاتی خرید و فروش شود تا قیمت پایانی یک سهم بتواند به‌طور کامل نوسان مثبت یا منفی داشته باشد. به بیان دیگر، اگر حجم معاملات یک سهم کمتر از حجم مبنای تعیین‌شده باشد، میزان تغییر قیمت پایانی نیز متناسب با همان نسبت کاهش می‌یابد و قیمت نمی‌تواند به سقف یا کف مجاز نوسان روزانه برسد.

پیش از این حجم مبنا یکی از ابزارهای کلیدی در کنترل نوسانات شدید قیمت سهام و ایجاد ثبات نسبی در معاملات بوده است. این سازوکار، از دست‌کاری قیمتی، سفته‌بازی کوتاه‌مدت و تأثیرگذاری بیش‌از‌حد معاملات خرد بر قیمت پایانی جلوگیری می‌کرد اما کارکرد حجم مبنا در کنار دامنه نوسان است و به نوعی این دو مؤلفه، این روزها با یکدیگر معنا پیدا می‌کنند، حال با حذف حجم مبنا، انتظار می‌رود که به مرور دامنه نوسان بازار نیز به مرور افزایش یابد و در نهایت حذف شود. اما همین حذف حجم مبنا نیز تصمیمی درست برای افزایش کارایی بازار بود.

در اصل به نظر می‌رسد حذف حجم مبنا به تنهایی در میان‌مدت می‌تواند برای بازار سهام مفید باشد؛ برای دیدن نتیجه لازم است که دامنه نوسان بازار سرمایه نیز تغییر کند.

حجم مبنا از سال ۱۳۸۲ و در شرایطی به بازار سهام معرفی شد که بورس با مشکلات جدی ساختاری از جمله کم‌عمقی بازار، حجم پایین معاملات و نوسان‌های غیرواقعی قیمت سهام مواجه بود. در آن مقطع، قیمت پایانی هر نماد بورسی برابر با قیمت آخرین معامله روز محاسبه می‌شد؛ روشی که در عمل امکان «نشان‌گذاری قیمت» در پایان معاملات را فراهم می‌کرد. به این ترتیب، انجام چند معامله محدود در دقایق پایانی بازار می‌توانست قیمت مرجع روز بعد را به‌صورت مصنوعی تغییر دهد.

بر همین اساس، سازمان بورس و اوراق بهادار از سال ۱۳۸۲ با هدف ایجاد ثبات و آرامش در بازار سرمایه، ابزار و مقرراتی را برای کنترل قیمت‌ها در برابر نوسانات شدید و غیرواقعی به کار گرفت که «حجم مبنا» یکی از مهم‌ترین آن‌ها بود. حجم مبنا به‌عنوان ابزاری کنترلی طراحی شد

رقیه ندایی
خبرنگار گروه اقتصاد

قرار است از ابتدای دی‌ماه با مصوبات هیئت‌مدیره شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران و تأیید هیئت‌مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار، حجم مبنا برای نماد معاملاتی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بازارهای اوراق بهادار تهران و شرکت‌های پذیرفته‌شده فرابورس ایران حذف شود و مقررات گره معاملاتی در این بازارها از تاریخ مذکور اعمال نخواهد شد.

پس از سال‌ها انتقاد نسبت به حجم مبنا و دامنه نوسان، بالاخره سازمان بورس تصمیم به حذف حجم مبنا گرفت تا شاید سهام کوچک در بازار بتوانند پس از مدت‌ها رشدی را تجربه کنند. اما با توجه به روند بازار به نظر می‌رسد که در بلندمدت این تصمیم به تنهایی راهگشا نباشد و لازم باشد که دامنه نوسان نیز شامل تغییراتی از جمله افزایش یا حذف آن در بلندمدت شود.

کندی معاملات با حجم مبنا

علیرضا محمدی‌زویه
کارشناس بازار سرمایه

یکی از مباحث مهم و قدیمی در ساختار معاملاتی بورس تهران، مفهوم «حجم مبنا» است؛ معیاری که از ابتدای دهه ۱۳۸۰ با هدف کنترل نوسانات قیمت و جلوگیری از دستکاری‌های صوری در بازار معرفی شد. با وجود نیت اصلاحی در زمان ایجاد، اکنون پس از گذشت دو دهه تجربه، شواهد علمی و رفتاری بازار نشان می‌دهد که ماندن حجم مبنا در سازوکار قیمت‌گذاری و معالات روزانه بازار سهام، بیش از آنکه به تثبیت کمک کند، سبب کندی جریان معاملات، رکود و کاهش شفافیت بازار شده است. حذف تدریجی این عامل می‌تواند تحولی مثبت و علمی در مسیر توسعه بازار سرمایه باشد.

در واقع، حجم مبنا قیمت پایانی روز را به حجم معاملات گره می‌زند و اگر حجم معاملات کمتر از حد مشخصی باشد، تغییر قیمت روز تنها بخشی از تغییر واقعی را منعکس می‌کند. این سیاست اگرچه در دوره‌هایی به عنوان محافظتی در برابر نوسانات کاذب عمل کرد، اما در ساختار امروز بازار که از ابزارهایی چون «دامنه نوسان پویا»، «بازارگردان‌های حرفه‌ای» و «سامانه‌های نظارت هوشمند» بهره می‌برد، ماهیت خود را از دست داده است. کند شدن واکنش قیمت‌ها به اطلاعات جدید، افزایش صف‌های طولانی خرید و فروش و کاهش نقدشوندگی واقعی سهام، از مهم‌ترین آثار منفی تداوم حجم مبنا به‌شمار می‌آیند که مهم‌ترین تأثیر آن در روند معاملات روزانه تأثیر بر قیمت واقعی سهام و عدم کشف قیمت واقعی است. حذف حجم مبنا، نخستین اثر خود را در افزایش سرعت کشف قیمت واقعی نمایان می‌سازد. قیمت پایانی سهم به‌طور مستقیم از میانگین معاملات روزانه حاصل می‌شود و بازار توانایی بیشتری در انعکاس اطلاعات و تحلیل اخبار دارد. این فرآیند نه‌تنها موجب شفافیت بیشتر و انعکاس

سریع‌تر واقعیت‌های اقتصادی در قیمت‌ها می‌شود، بلکه از شکل‌گیری صف‌های مصنوعی جلوگیری می‌کند و توازن میان عرضه و تقاضا را تسهیل می‌نماید. در کنار آن، حذف حجم مبنا زمینه را برای افزایش نقدشوندگی و افزایش مشارکت سرمایه‌گذاران حرفه‌ای و الگوریتمی فراهم می‌آورد. در بازارهای مدرن، جریان‌های مالی لحظه‌ای و هوشمند باید بتوانند در چارچوب قواعد منصفانه، قیمت سهام را شکل دهند. وجود حجم مبنا، به‌ویژه در شرکت‌هایی با شناوری کم، مانعی در برابر این پویایی است و در عمل باعث رکود روزهای متوالی در قیمت می‌شود.

از منظر سیاست‌گذاری اقتصادی نیز، این اصلاح به معنای حرکت به سمت یک بازار کارا تر و رقابتی‌تر است. حذف حجم مبنا با پیش‌شرط‌هایی مانند تقویت بازارگردانی، تنظیم دامنه نوسان پویا و آموزش سرمایه‌گذاران و همچنین گسترش نظارت‌های پیش از وقوع توسط سازمان بورس و بورس‌های مربوطه می‌تواند منجر به کاهش هیجانات کوتاه‌مدت و بهبود اعتماد عمومی نسبت به عملکرد بازار سهام شود.

در پایان می‌توان گفت که حذف حجم مبنا یکی از گام‌های منطقی و مبتنی بر اصول اقتصاد مالی برای ارتقای کیفیت کشف قیمت، افزایش نقدشوندگی و هم‌راستایی با استانداردهای جهانی بازارهای مالی است. این تصمیم، اگر با رویکرد تدریجی و مبتنی بر زیرساخت‌های نظارتی هوشمند انجام شود، می‌تواند مسیر تازه‌ای برای پویایی، شفافیت و عمق بخشی بیشتر به بازار سهام بگشاید.